

MINISTERUL FINANTELOR PUBLICE

Agencia Națională de Administrare Fiscală

Direcția Generală a Finanțelor Publice Arges

Activitatea de Metodologie si Administrarea Veniturilor Statului

B-dul. Republicii nr. 118

Pitesti, jud. Arges

Tel : 0248/21 15 11 int. 3346

E-mail: asistenta.AG@mfinante.ro

IMPORTANTE MODIFICARI ȘI COMPLETĂRI aduse Titlului III "IMPOZIT PE VENIT" din Codul fiscal prin OG nr. 30/2011

1. În cazul persoanelor fizice rezidente, altele decât *persoanele fizice rezidente române, cu domiciliul în România*, impozitului pe venit se aplică *veniturilor obținute din orice sursă, atât din România, cât și din afara României, începând cu data de 1 ianuarie a anului calendaristic următor anului în care aceștia devin rezidenți în România.*

Pana la data intrării in vigoare a acestei modificari prevederea stipula ca, in cazul acestor persoane, impozitul pe venit se aplica *numai veniturilor obținute din România, care se supuneau impozitului pe venit la nivelul fiecărei surse.*

Modificările se aplică începând cu data de 1.01.2012 (art. II din OG nr. 30/2011)

(art. 40 alin. (1) lit. b)

2. Prevederea de la alin. (2) al art. 40 este repusă sub o altă formă, astfel: *„Persoanele fizice nerezidente care îndeplinesc condițiile de rezidență prevăzute la art. 7 alin. (1) pct. 23 lit. b) sau c) vor fi supuse impozitului pe venit pentru veniturile obținute din orice sursă, atât din România, cât și din afara României, începând cu data de 1 ianuarie a anului calendaristic următor anului în care aceștia devin rezidenți în România.”*

NOTĂ: La pct. 23 de la alin. (1) al art. 7 se definește **persoana fizică rezidentă** ca fiind - orice persoană fizică ce îndeplinește cel puțin una dintre următoarele condiții:

b) centrul intereselor vitale ale persoanei este amplasat în România;

c) este prezentă în România pentru o perioadă sau mai multe perioade ce depășesc în total 183 de zile, pe parcursul oricărui interval de 12 luni consecutive, care se încheie în anul calendaristic vizat.

Modificările se aplică începând cu data de 1.01.2012 (art. II din OG nr. 30/2011)

(art. 40 alin. (2))

3. La **articolul 40 „Sfera de cuprindere a impozitului”**, după alineatul (2) se introduc cinci noi alineate, astfel:

"(3) Fac excepție de la prevederile alin. (2) persoanele fizice care dovedesc că sunt rezidenți ai unor state cu care România are încheiate convenții de evitare a dublei impuneri, cărora le sunt aplicabile prevederile convențiilor.

(4) În cursul anului calendaristic în care persoanele fizice nerezidente, cu excepția celor menționate la art. 40 alin. (3), îndeplinesc condițiile de rezidență prevăzute la art. 7 alin. (1) pct. 23 lit. b) sau c) sunt supuse impozitului numai pentru veniturile obținute din România.

(5) O persoană este considerată rezident sau nerezident pentru întregul an calendaristic, nefiind permisă schimbarea rezidenței pe parcursul anului calendaristic.

(6) Rezidenții statelor cu care România are încheiate convenții de evitare a dublei impuneri trebuie să își dovedească rezidența fiscală printr-un certificat de rezidență emis de către autoritatea fiscală competentă din statul străin sau printr-un alt document eliberat de către o altă

autoritate decât cea fiscală, care are atribuții în domeniul certificării rezidenței conform legislației interne a aceluși stat. Acest certificat/document este valabil pentru anul/anii pentru care este emis.

(7) Persoana fizică rezidentă română, cu domiciliul în România, care dovedește schimbarea rezidenței într-un stat cu care România nu are încheiată convenție de evitare a dublei impunerii, este obligată în continuare la plata impozitului pe veniturile obținute din orice sursă, atât din România, cât și din afara României, pentru anul calendaristic în care are loc schimbarea rezidenței, precum și în următorii 3 ani calendaristici."

Modificările se aplică începând cu data de 1.01.2012 (art. II din OG nr. 30/2011).

4. Prevederile lit. a) de la art. 42 referitoare la venituri neimpozabile, au fost completate în sensul că, în înțelesul impozitului pe venit, nu sunt venituri impozabile ajutoarele, indemnizațiile și alte forme de sprijin cu destinație specială, acordate din bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat, bugetele fondurilor speciale, bugetele locale și din alte fonduri publice, inclusiv cele din fonduri externe nerambursabile, precum și cele de aceeași natură primite de la alte persoane, cu excepția indemnizațiilor pentru incapacitate temporară de muncă. Nu sunt venituri impozabile indemnizațiile pentru: risc maternal, maternitate, creșterea copilului și îngrijirea copilului bolnav, potrivit legii.

Prevederile se aplică cu data intrării în vigoare a OG 30/2011, respectiv 5 septembrie 2011.

(art. 42 lit. a)

5. Au fost completate și prevederile de al art. 42 litera g).

Se prevedea că *nu sunt venituri impozabile veniturile primite ca urmare a transferului dreptului de proprietate asupra bunurilor imobile și mobile din patrimoniul personal, altele decât câștigurile din transferul titlurilor de valoare, precum și altele decât cele definite la cap. VIII¹.*

Completarea constă în precizarea că: *„Sunt considerate bunuri mobile la momentul înstrăinării și bunurile valorificate prin centrele de colectare, în vederea dezmembrării, care fac obiectul Programelor naționale finanțate din bugetul de stat sau din alte fonduri publice.”*

Prevederile se aplică cu data intrării în vigoare a OG 30/2011, respectiv 5 septembrie 2011.

(art. 42 lit. g))

6. Despre FIDUCIE

Potrivit prevederilor art. 7 alin. (1), punctul 32, *se considera transfer și transferul masei patrimoniale fiduciare în cadrul operațiunii de fiducie potrivit Codului civil.*

CE ESTE FIDUCIA ?

Fiducia este operațiunea juridică prin care unul sau mai mulți constitutori transferă drepturi reale, drepturi de creanță, garanții ori alte drepturi patrimoniale sau un ansamblu de asemenea drepturi, prezente ori viitoare, către unul sau mai mulți fiduciar care le exercită cu un scop determinat, în folosul unuia sau mai multor beneficiari. Aceste drepturi alcătuiesc o masă patrimonială autonomă, distinctă de celelalte drepturi și obligații din patrimoniile fiduciarilor.

CARE SUNT PARTILE IMPLICATE IN ACEASTA OPERATIUNE JURIDICĂ ?

CONSTITUITORUL - poate fi orice persoană fizică sau juridică într-un contract de fiducie.

FIDUCIARUL – în contractul de fiducie pot avea calitatea de fiduciar numai instituțiile de credit, societățile de investiții și de administrare a investițiilor, societățile de servicii de investiții financiare, societățile de asigurare și de reasigurare legal înființate, precum și notarii publici și avocații, indiferent de forma de exercitare a profesiei.

BENEFICIARUL fiduciei - poate fi constituitorul, fiduciarul sau o terță persoană.

CE FEL DE VENITURI SE POT REALIZA URMARE UNOR ASTFEL DE OPERAȚIUNI JURIDICE ȘI DE CĂTRE CINE ?

- Fiduciarul va fi remunerat potrivit înțelegerii părților, iar în lipsa acesteia, potrivit regulilor care cârmuiesc administrarea bunurilor altuia.
- Când contractul de fiducie încetează, masa patrimonială fiduciară existentă în acel moment se transferă la beneficiar, iar în absența acestuia, la constituitor.

ALTE ASPECTE LEGATE DE FIDUCIE, de interes din punct de vedere fiscal:

- Sub sancțiunea nulității absolute, contractul de fiducie și modificările sale **trebuie să fie înregistrate la cererea fiduciarului, în termen de o lună de la data încheierii acestora, la organul fiscal competent să administreze sumele datorate de fiduciar bugetului general consolidat al statului.**
- Când masa patrimonială fiduciară cuprinde drepturi reale imobiliare, acestea sunt înregistrate, în condițiile prevăzute de lege, sub aceeași sancțiune, la compartimentul de specialitate al autorității administrației publice locale competent pentru administrarea sumelor datorate bugetelor locale ale unităților administrativ-teritoriale în raza cărora se află imobilul, dispozițiile de carte funciară rămânând aplicabile.
- Desemnarea ulterioară a beneficiarului, în cazul în care acesta nu este precizat chiar în contractul de fiducie, trebuie să fie făcută, sub aceeași sancțiune, printr-un act scris înregistrat în aceleași condiții.
- Dacă pentru transmiterea unor drepturi este necesară îndeplinirea unor cerințe speciale de formă, se va încheia un act separat cu respectarea cerințelor legale. În aceste cazuri, lipsa înregistrării fiscale atrage aplicarea sancțiunilor administrative prevăzute de lege.

Din punct de vedere al IMPOZITULUI PE VENIT, pentru veniturile realizate din operațiunea de fiducie, au fost introduse următoarele prevederi:

- *Transferul de la constituitor la fiduciar al masei patrimoniale fiduciare nu generează venituri impozabile, în înțelesul prezentului titlu, la momentul transferului, pentru părțile implicate, respectiv constituitor și fiduciar, în cazul în care părțile respective sunt contribuabili potrivit titlului III „Impozit pe venit” din Codul fiscal.*
- *Remunerația fiduciarului contribuabil potrivit **titlului III**, notar public sau avocat, primită pentru administrarea masei patrimoniale constituie, în înțelesul prezentului titlu, venit din activitatea adiacentă și se supune impunerii cumulată cu veniturile din activitatea desfășurată de notar sau avocat, potrivit prevederilor **cap. II** <<Venituri din activități independente>>.*
- *Tratamentul fiscal al veniturilor realizate din administrarea masei patrimoniale de către fiduciar, altele decât remunerația fiduciarului, se stabilește în funcție de natura venitului respectiv și se supune impunerii potrivit regulilor proprii fiecărei categorii de venituri. La determinarea venitului impozabil nu se deduc pierderile fiscale ale constituitorului, acestea reprezentând pierderi definitive. În cazul în care constituitorul este contribuabil potrivit **titlului III**, obligațiile fiscale ale acestuia în legătură cu masa patrimonială administrată vor fi îndeplinite de fiduciar.*

- *Venitul realizat în bani și în natură de beneficiarul persoană fizică la transferul masei patrimoniale de la fiduciar se supune impunerii potrivit prevederilor [cap. IX](#) <<Venituri din alte surse>>. Fac excepție veniturile realizate de beneficiar din transferul masei patrimoniale în situația în care acesta este constituitorul, caz în care veniturile respective sunt neimpozabile. Obligația evaluării veniturilor realizate, la prețul stabilit prin expertiză tehnică, la locul și la data primirii acestora, revine fiduciarului. Pierderile fiscale înregistrate din administrarea masei patrimoniale de către fiduciar reprezintă pierderi definitive și nu se deduc la determinarea venitului impozabil pentru beneficiar ulterior transferului masei patrimoniale de la fiduciar la beneficiarul persoană fizică."*

(art. 773-791 din Codul civil și art. 42¹ din Codul fiscal)

Prevederile referitoare la fiducie intră în vigoare la data intrării în vigoare a Legii nr. 287/2009 privind Codul civil, republicată, respectiv la data de 1.09.2011.

(art. II alin. (3) și art. 220 din [Legea nr. 287/2009](#) privind Codul civil)

7. În cadrul *regulilor generale de stabilire a venitului net anual din activități independente, determinat pe baza contabilității în partidă simplă, a fost introdusă încă o condiție* în contextul condițiilor generale pe care trebuie să le îndeplinească cheltuielile aferente veniturilor, pentru a putea fi deduse, astfel: *să respecte regulile privind deducerea cheltuielilor reprezentând investiții în mijloace fixe pentru cabinetele medicale, în conformitate cu prevederile [art. 24 alin. \(16\)](#).*

Aceste prevederi **se aplică numai pentru mijloacele fixe achiziționate începând cu 1 ianuarie 2012.**

(art. 48 alin. (4) lit. c¹) și art. 94 alin. (12))

NOTĂ:

Art. 24 „Amortizarea fiscală” alin. (16) „Contribuabilii care investesc în mijloace fixe destinate prevenirii accidentelor de muncă și bolilor profesionale, precum și înființării și funcționării cabinetelor medicale, pot deduce integral valoarea acestora la calculul profitului impozabil la data punerii în funcțiune sau pot recupera aceste cheltuieli prin deduceri de amortizare, potrivit prevederilor prezentului articol”.

8. Au fost reintroduse prevederile cu privire la posibilitatea determinării venitului net pe bază de norme de venit în cazul contribuabililor care desfășoară activitate de taximetrie, astfel:

„Contribuabilii care desfășoară activitate de transport de persoane și de bunuri în regim de taxi și obțin venituri din activități independente pentru care venitul net a fost determinat în sistem real în anul 2011, în conformitate cu prevederile [art. 69 din Legea nr. 38/2003](#) privind transportul în regim de taxi și în regim de închiriere, cu modificările și completările ulterioare, au dreptul să opteze începând cu anul 2012 pentru determinarea venitului net anual pe bază de norme de venit.

Opțiunea se exercită prin completarea declarației de venit estimat cu informații privind stabilirea venitului net anual pe baza normelor de venit și depunerea la organul fiscal competent până la data de 31 ianuarie inclusiv, în cazul contribuabililor care au desfășurat activitate în anul 2011.”

(art. 94 alin. (8) și (9))

Modificările se aplică începând cu data de 1.01.2012 (art. II din OG nr. 30/2011).

9. Referitor la **opțiunea de a stabili venitul net anual, utilizându-se datele din contabilitatea în partidă simplă**, aceasta se exercită de către contribuabil **prin completarea declarației de venit estimat**, ci nu printr-o cerere așa cum a fost prevăzut până acum.

De asemenea, după perioada obligatorie de 2 ani în care funcționează opțiunea pentru determinarea venitului net în sistem real, **renunțarea la această opțiune se efectuează tot prin intermediul declarației de venit estimat** prin care se solicită determinarea venitului net anual pe baza normelor de venit.

Termenul de depunere a declarației este până la data de 31 ianuarie inclusiv, în cazul contribuabililor care au desfășurat activitate în anul precedent, respectiv în termen de 15 zile de la începerea activității, în cazul contribuabililor care încep activitatea în cursul anului fiscal.

(art. 51 alin. (2) și (3) și art. 81 alin. (4))

Modificările se aplică începând cu data de 1.01.2012 (art. II din OG nr. 30/2011).

10. Pentru categoriile de venituri nominalizate la art. 52 alin. (1) lit. a)-e) impozitul reprezentând plăți anticipate ce se reține la sursă de către plătitorul de venit se determină prin aplicarea cotei de impunere de 10% la venitul brut **din care se deduc contribuțiile sociale obligatorii reținute la sursă potrivit titlului IX² din Codul fiscal**.

Până acum se menționa că impozitul se aplica la venitul brut ceea ce presupunea că la determinarea plăților anticipate reținute la sursă nu se ținea cont și de contribuțiile pentru care exista obligația reținerii la sursă de către plătitorul de venit.

(art. 52 alin.(2) lit. a))

NOTĂ:

Art. 52 alin. (1) lit. a)-e) prevede:

(1) Plătitorii următoarelor venituri au obligația de a calcula, de a reține și de a vira impozit prin reținere la sursă, reprezentând plăți anticipate, din veniturile plătite:

- a) venituri din drepturi de proprietate intelectuală;
- b) venituri din vânzarea bunurilor în regim de consignație;
- c) venituri din activități desfășurate în baza contractelor de agent, comision sau mandat comercial;
- d) venituri din activități desfășurate în baza contractelor/convențiilor civile încheiate potrivit Codului civil;
- e) venituri din activitatea de expertiză contabilă și tehnică, judiciară și extrajudiciară.

Modificările se aplică începând cu data de 1.01.2012 (art. II din OG nr. 30/2011).

11. **În ceea ce privește termenul de plată a impozitului pe veniturile din salarii:**

REGULA GENERALĂ a rămas aceeași: „Plătitorii de salarii și de venituri asimilate salariilor au obligația de a calcula și de a reține impozitul aferent veniturilor fiecărei luni la data efectuării plății acestor venituri, precum și de a-l vira la bugetul de stat până la data de 25 inclusiv a lunii următoare celei pentru care se plătesc aceste venituri.”

EXCEPȚIE de la REGULA GENERALĂ: „Impozitul aferent veniturilor fiecărei luni, calculat și reținut la data efectuării plății acestor venituri, se virează, până la data de 25 inclusiv a lunii următoare trimestrului pentru care se datorează, de către următorii plătitori de venituri din salarii și venituri asimilate salariilor:

a) asociații, fundații sau alte entități fără scop patrimonial, persoane juridice, cu excepția instituțiilor publice, care în anul anterior au avut un număr mediu de până la 3 salariați exclusiv;

b) persoanele juridice plătitoare de impozit pe profit care, în anul anterior, au înregistrat venituri totale de până la 100.000 euro și au avut un număr mediu de până la 3 salariați exclusiv;

c) persoanele juridice plătitoare de impozit pe veniturile microîntreprinderilor care, în anul anterior, au avut un număr mediu de până la 3 salariați exclusiv;

d) persoanele fizice autorizate și întreprinderile individuale, precum și persoanele fizice care exercită profesii libere și asocierile fără personalitate juridică constituite între persoane fizice, care au, potrivit legii, personal angajat pe bază de contract individual de muncă.

Numărul mediu de salariați se calculează ca medie aritmetică a numărului de salariați din declarațiile depuse pentru fiecare lună din anul anterior.

Venitul total se stabilește pe baza informațiilor din situațiile financiare ale anului anterior.

(art. 58 și art. 296¹⁹ alin. (1³) și (1⁴))

Prevederile se aplică începând cu veniturile aferente lunii octombrie a anului 2011.

12. Pentru plătitorii de venituri de natură salarială nu mai există obligația întocmirii fișelor fiscale ci vor avea aceleași obligații ca și ceilalți plătitori de venituri cu regim de reținere la sursă a impozitului, adică **să completeze și să depună declarația privind calcularea și reținerea impozitului pentru fiecare beneficiar de venit până în ultima zi a lunii februarie inclusiv a anului curent pentru anul expirat.**

Plătitorul de venituri este obligat să elibereze contribuabilului, la cererea acestuia, un document care să cuprindă cel puțin informații privind: datele de identificare ale contribuabilului, venitul realizat în cursul anului, deducerile personale acordate, impozitul calculat și reținut. Documentul eliberat contribuabilului, la cererea acestuia, nu reprezintă un formular tipizat.

Aceste dispoziții se aplică începând cu drepturile aferente lunii ianuarie 2012 pentru veniturile din salarii și asimilate salariilor.

Fișele fiscale care cuprind informații referitoare la calculul impozitului pe veniturile din salarii aferente anului 2011 vor fi depuse până în ultima zi a lunii februarie a anului 2012.

(art. 59, art. 93 alin. (2) și art. 94 alin. (10)-(11))

13. Termenul pentru depunerea formularului 200 „Declarația privind veniturile realizate din România” și formularului 201 „Declarația privind veniturile realizate din străinătate” s-a modificat de la data de 15 mai la data de **25 mai** inclusiv a anului următor celui de realizare a venitului.

(art.83 alin. (1) și (2), art. 90 alin. (3))

Modificările se aplică începând cu data de 1.01.2012 (art. II din OG nr. 30/2011).

14. Urmare modificării prevederilor alin. (2) al art. 93 și a abrogării alin. (3) al art. 93, se înțelege că **toți plătitorii de venituri, cu regim de reținere la sursă a impozitelor, au obligația să depună o declarație privind calcularea și reținerea impozitului pentru fiecare beneficiar de venit la organul fiscal competent, până în ultima zi a lunii februarie inclusiv a anului curent pentru anul expirat.**

(art. 93 alin. (2))

Modificările se aplică începând cu data de 1.01.2012 (art. II din OG nr. 30/2011)

Director Executiv Adjunct
Dr. Ec. MARIN ȚURLEA

Întocmit Virginia Bălțat/Consilier superior
Biroul Metodologie și Asistență Contribuabili/15.09.2011